

Mój świat zaczarowany.

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

1. Poznanie nowego pojęcia: adaptacja.
2. Forma pisania scenariusza filmowego, jego cechy.

b) Umiejętności

1. Pisanie scenariusza filmu niemego.
2. Umiejętność wchodzenia wyobraźnią w świat przedstawiony w utworze literackim.
3. Projektowanie postaci na podstawie utworu poetyckiego.
4. Analiza treści wiersza, wnioskowanie.

c) Postawy

Dostrzeganie „magii” w codzienności, w realnym świecie.

1. Metoda i forma pracy

Przekład intersemiotyczny: adaptacja treści wiersza na scenariusz filmu, projekt plastyczny postaci, burza mózgów.

3. Środki dydaktyczne

1. Odbity na xero tekst wiersza Józefa Ratajczaka pt. *Zaklęcia* (jeśli nie ma go w podręcznikach).
2. Bloki rysunkowe, kredki (uczniowie mogą sami je przynieść).

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel wita uczniów. Pyta, czy znają jakieś czarodziejskie zaklęcia. Chwilę trwa rozmowa o magicznych formułach, gestach, znakach. Zapisanie tematu lekcji na tablicy i w zeszytach. 3 min.

b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel czyta głośno wiersz Józefa Ratajczaka pt. *Zaklęcia*. Uczniowie mają wiersz przed oczami. 2 min.
2. Uczniowie dostają polecenie zaadaptowania treści wiersza jako scenariusza krótkometrażowego filmu rysunkowego (należy tu wyjaśnić słowo: adaptacja). W tym celu projektują na kartonie z bloku postacie biorące udział w filmie – za wyjątkiem postaci mówiącej; wcześniej mogą je zapisać na tablicy i w zeszytach (Kwiat, Jesień, Ptak, Wiosna, Koń; ew. Noc i Dzień). 18 min.
3. Uczniowie piszą scenariusz filmu na podstawie treści wiersza (bez dialogów, czas teraźniejszy – zwięzłe opowiadanie tego, co dzieje się na ekranie). Każdy uczeń sam wymyśla określenie dla głównej postaci, ale takie, które pasuje do treści wiersza. 10 min.

4. Nauczyciel prosi kilka osób o przeczytanie scenariusza. Zapisuje na tablicy wszystkie określenia, jakie wymyślono dla postaci mówiącej w wierszu. Pyta uczniów, czy mają jeszcze jakieś propozycje. 5 min.
5. Drogą weryfikacji następuje skreślenie tych propozycji, które nie zgadzają się z treścią wiersza – pozostają tylko takie postacie, które mogą zarządzać przemijaniem czasu, nastawianiem po sobie dnia i nocy, pór roku, życia i śmierci. 5 min.

c) Faza podsumowująca

Nauczyciel pyta, czy czary przedstawione w wierszu zdarzają się tylko w baśniach. 2 min.

Zadanie pracy domowej: narysuj projekt głównej postaci filmu *Zaklęcia*, będącego adaptacją wiersza J. Ratajczaka. Wybierz jedno z określeń tej postaci, jakie zapisano na lekcji. 3 min.

5. Bibliografia

1. Charney Steve, tł. Ściepko-Kram Dorota, *Sztuki magiczne na wesoło*, K. E. Liber, Warszawa 2005.
2. Fiebag Peter, *Magia miejsc, przedmiotów i roślin*, Świat Książki, Warszawa 2003.
3. Kronzek Allan Zola, tł. Jagła Ewelina, *Księga wiedzy czarodziejskiej: przewodnik po zaczarowanym świecie Harry'ego Pottera*, Rebis, Poznań 2005.
4. Ogonowska Agnieszka, *Tekst filmowy we współczesnym pejzażu kulturowym*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2004.
5. Pikalik Vlado, tł. Łukasik Zbigniew, *Film animowany w praktyce filmowca amatora*, Centralny Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury, Warszawa 1987.
6. Sobotka Kazimierz (red.), *Od fantastyki do komiksu: w kręgu gatunków filmowych*, Łódzki Dom Kultury, Łódź 1993.

6. Załączniki

a) Karta pracy ucznia

Tekst wiersza Józefa Ratajczaka pt. *Zaklęcia*.

b) Zadanie domowe

brak

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Książka dla uczniów: Allan Zola Kronzek, *Księga wiedzy czarodziejskiej: przewodnik po zaczarowanym świecie Harry'ego Pottera*.

Załącznik:

Józef Ratajczak – *Zaklęcia*

Klasnę w dłonie – kwiat zakwitnie,
klasnę znowu – zwiędnie, zginie,
klasnę – będzie świt za świtem
i noc niczym chwilka minie.

Na żądanie przyjdzie jesień,
zwarzy trawy, liście, zioła,
albo wiosnę ptak przyniesie,
jeśli ptaka tu przywołam

Klasnę – koń przybiegnie rączy,
klasnę – stanie między nami
i na zawsze nas rozłączy,
tupiąc w niebie podkówkami.